

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 927/2021
28.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Максић, адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2867/20 од 15.01.2021. године, у седници већа одржаној 28.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2867/20 од 15.01.2021. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П1 106/20 од 17.08.2020. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцу солидарно на име трошкова ревизијског поступка исплате износ од 25.280,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 106/20 од 17.08.2020. године, ставом првим, другим и трећим изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавеза тужени да тужиоцу исплати трошкове за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, за период од децембра 2017. године до фебруара 2018. године, у износима наведеним у изреци са припадајућом законском затезном каматом (висина износа и датуми доспећа одређени у изреци). Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2867/20 од 15.01.2021. године, ставом првим и другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Вршцу П1 106/20 од 17.08.2020. године, тако што је одбијен тужбени захтев. Ставом трећим изреке, обавезан је да тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 6.670,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је су запослени код туженог по анексу уговора о раду од 28.08.2015. године, који је закључио са туженим, као правним следбеником „Железнице Србије“ АД, Београд. Тужени је као послодавац следбеник преузео Колективни уговор послодавца претходника „Железнице Србије“ АД, а у спорном периоду није исплаћивао запосленима, па ни тужиоцу накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у линеарном износу, нити је у обрачун зараде посебно номинално изразио износе исплаћене запосленима по наведеном основу. Досуђени износи у првостепеној пресуди представљају месечне износе накнаде за исхрану у току рада у висини од 25% месечне нето зараде по запосленом у привреди Републике Србије, према последњем објављеном податку републичког органа за статистику, као и регреса за коришћење годишњег одмора у висини просечне месечне нето зараде по запосленом у привреди Републике Србије, према последњем објављеном податку републичког органа за статистику. Висину тражених трошкова, првостепени суд је утврдио оценом налаза вештака економско – финансијске струке, а исти су обрачунати у складу са Колективним уговором из 1995. године са изменама из 2000. године.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог, преиначио првостепену пресуду и одбио захтев тужиоца за исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, применом члана 104. став 1, члана 105, члана 118. став 1. тач. 5. и 6. Закона о раду и Колективног уговора послодавца претходника из 2015. године, уз образложење да је тужени у складу са општим актом тужиоцу кроз вредност радног часа за обрачун зараде вршио обрачун и исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, а да пропусти послодавца да у обрачуну зараде искаже податке по овим основама не води закључку да износи по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора тужиоцу нису исплаћени, као и да је такво правно схватање заузео Уставни суд у својој одлуци Уж 2779/09 од 08.09.2011. године, донетој по уставној жалби другог лица у сличној чињеничној и правној ситуацији.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Чланом 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, а чланом 105. став 3. истог закона прописано је да се под зарадом у смислу става 1. овог члана сматрају сва примања из радног односа осим примања из члана 14, члана 42. став 3. тачка 4) и 5), члана 118. тачка 1-4), члана 119, члана 120. тачка 1) и члана 158. овог закона. Чланом 118. став 1. тачка 5) и 6) Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то: за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, а ставом 2. да висина ових трошкова мора

бити изражена у новцу. Чланом 121. став 1. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да запосленом приликом сваке исплате зараде и накнаде зараде достави обрачун.

Колективним уговором за „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“, бр.4/15) прописано је да одредбе које се односе на обрачун и исплату зараде, накнаду зараде и осталих примања запослених се примењује од 01.02.2015. године. Чланом 57. став 1. наведеног КУ прописано је да се вредност једног радног часа за обрачун и исплату зараде утврђује у складу са законом и другим актом, док је ставом 3. истог члана прописано да је у вредности једног радног часа из става 1. овог члана укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час.

Законом о раду, запосленима је дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, а послодавцима је остављена могућност да својим општим актом или уговором утврде висину тих накнада и да их прикажу у обрачунској листи запосленог. Тужени у току поступка није доставио суду општи акт о висини ових накнада, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се може закључити да исти није ни донет, па у погледу права на накнаду ових трошкова постоји правна празнина, јер супротно Закону о раду, нису била регулисана актом послодавца. Осим тога, висина трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора морају бити одређени линеарно, за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом новчаном износу, без озбира на стручну спрему, звање и радно место, како то правилно цени првостепени суд.

Стога се не може прихватити, као правилан, закључак другостепеног суда да су тужиоцу накнада трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора исплаћени кроз цену радног часа, с обзиром да тужени није могао да се изјасни о њиховој висини, нити је износ накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора исказао у платној листи тужиоца, како је то прописано чланом 105. став 1. у вези са чланом 121. став 1. Закона о раду.

С обзиром да Колективним уговором за „Железнице Србије“ АД из 2015. године није регулисана висина ових накнада, тужилац може да тражи накнаду у нето износу према параметрима из ранијег Колективног уговора. Тужилац је захтев за накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора тражио у висини утврђеној на основу налаза и мишљења судског вештака, применом ранијег Колективног уговора који се примењује законском и судском аналогијом, у циљу заштите права запослених из Закона о раду, због чега је овако постављени захтев тужилаца основан.

Како је тужени у обавези да тужиоцу накнади трошкове за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, Врховни касациони суд је преиначио другостепену пресуду, тако што је одбио, као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену којом је усвојен захтев тужиоца, у смислу члана 416. став 1. ЗПП.

Полазећи од успеха у поступку по ревизији, тужени је обавезан да тужиоцима накнади трошкове ревизијског поступка у износу 25.680,00 динара, и то за састав

ревизије од стране адвоката износ од 12.000,00 динара, на име судске таксе на ревизију износ од 5.300,00 динара и на име судске таксе на одлуку по ревизији износ од 7.980,00 динара, сагласно одредбама члана 153., 154. и 163. ЗПП, Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/12...99/20) и Таксене тарифе из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, број 28/94...95/18).

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић